

Verslag bijeenkomst: Kleintje Burgerberaad 'Fryslân vrij van geldstress'

Datum & Tijd:

Maandag 5 mei 2025

15:45 – 18:00 uur

Locatie:

MFC Vrijheidswijk Leeuwarden

Doel van de bijeenkomst

Het Kleintje Burgerberaad had als doel:

- Bewustwording creëren rondom het thema "Vrij van geldstress".
- Inzicht geven in de spanning tussen systeem- en leefwereld.
- Kennis maken met de methode van het burgerberaad.
- Inzicht en input ophalen voor de provinciale werkconferentie van het Fries Financieel Fundament (FFF).
- Inwoners uitnodigen om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor verandering.

De bijeenkomst was daarmee zowel inhoudelijk als methodisch een opmaat naar een mogelijk provinciaal burgerberaad.

Opzet en werkwijze

Na een warm welkom door de dagvoorzitters en introductie van FFF, FPA en FBI, gingen de deelnemers aan de slag in een opzet die ruimte gaf aan beide perspectieven: de systeemwereld en de leefwereld.

- Deelnemers mochten kiezen bij welk thema ze wilden aansluiten en werden ingedeeld aan tafels in groepen.
- Aan elke tafel werd een thema besproken dat te maken heeft met geldstress, met een duidelijke rolverdeling tussen beide perspectieven.
- Halverwege de sessie wisselden deelnemers van rol, waardoor iedereen beide perspectieven kon ervaren.
- De werkvorm stimuleerde reflectie op eigen positie, systemen en verantwoordelijkheid.

De gespreksstructuur en thema's werden zorgvuldig voorbereid, onder andere met introductieteksten zoals die bij de tafel over aanvraagformulieren (armoederegelingen). Hierin werd benadrukt hoe het systeem mensen soms eerder belemmert dan ondersteunt.

Tafelonderwerpen

De tafels waren thematisch ingedeeld. Elk thema bood ruimte voor persoonlijke ervaringen én systeemkritiek. De onderwerpen waren:

1. **Morele tafel: Geld maakt ongelijk**
Een reflectie op hoe financiële ongelijkheid moreel doorwerkt in kansen en keuzes.
2. **Studenten en schulden**
Hoe kunnen we voorkomen dat jongeren al vroeg in financiële stress terechtkomen?
3. **Zorg anders inrichten: Tijd voor eerlijke inkomensondersteuning**
Wat vraagt een meer preventieve aanpak van zorg én inkomensregelingen?
4. **Aanvraagformulieren en regelingen doorlopen**
Hoe gebruiksvriendelijk en menswaardig zijn huidige aanvraagprocedures?
5. **Goede ervaringen delen**
Wat werkt wél? Welke initiatieven verdienen navolging?
6. **Participatie: Van burgerberaad naar buurtberaad?**
Hoe maken we collectieve kracht van inwoners structureel?

Terugkoppeling plenair

In het plenaire moment werd teruggeblikt op wat het wisselen van perspectief deed met de deelnemers. Vragen die aan bod kwamen:

- Wat doet het met je om in een andere rol te stappen?
- Welke inzichten heb je opgedaan?
- Wat neem je concreet mee?
- Waar wil je zelf verandering in brengen?

Afsluiting

De bijeenkomst werd afgesloten met een gezamenlijke maaltijd. Deelnemers konden zich via een QR-code aanmelden voor verdere betrokkenheid bij het provinciale burgerberaad. Hen werd expliciet meegegeven: *“Wij zijn niet verantwoordelijk voor de uitkomsten, dat ben jij zelf.”*

Vervolg

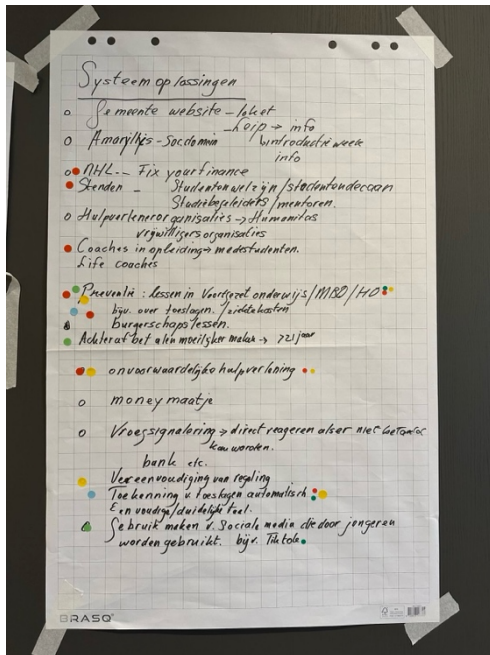
De input van deze bijeenkomst wordt gebruikt:

- Als basis voor de aanvraag sociale basis;
- Als inspiratie en inhoud voor de provinciale werkconferentie van FFF;
- Om mensen direct te betrekken bij vervolgstappen (via aanmeldmogelijkheid);
- En als voorbeeld van hoe participatief beleid rondom bestaanszekerheid kan worden ingericht.

Uitkomsten per tafel

In het volgende deel van dit verslag worden de flip-overs per tafel uitgewerkt, met inzichten, signalen en mogelijke oplossingsrichtingen zoals besproken tijdens de sessies.

Hieronder staat per sheet een overzicht van de inhoud:

1. Sheet: 2.png – Systeemoplossingen

Bevat een lijst van bestaande en mogelijke interventies voor hulp bij financiële problemen:

- Gemeentewebsite/loket – Hulp & info
- Amariyllis / Socdomein – Introductieweek, info
- NHL – Fix your finance
- Stenden – Studentenwelzijn, decanen, mentoren
- Hulpverlenersorganisaties – Humanitas, vrijwilligers
- Coaches / medestudenten / lifecoaches
- Preventie: lessen in VO / MBO / HO – Bijv. over toeslagen, ziektekosten, burgerschap
- Achteraf betalen moeilijker maken
- Onvoorwaardelijke hulpverlening
- Moneymaatje
- Vroegsignalering – Direct reageren als er niet betaald wordt
- Vereenvoudiging van regelingen
- Toekenning & toeslagen automatisch
- Gebruik van sociale media (bijv. TikTok)

Kleurenstickers duiden prioriteit of steun aan.

2. Sheet: 3.png – Werken vanuit vertrouwen

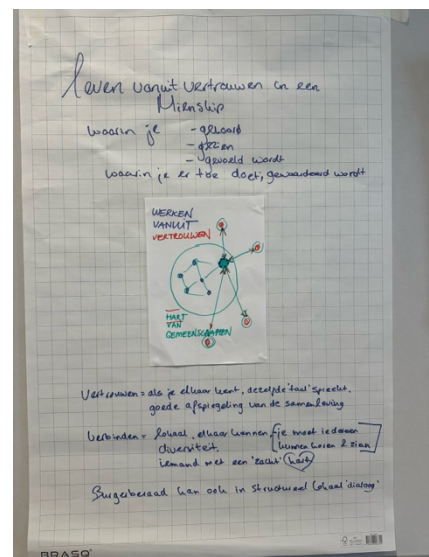
Centrale boodschap: leven vanuit vertrouwen in een gemeenschap waarin je wordt:

- Gehoord
- Gezien
- Gewaardeerd

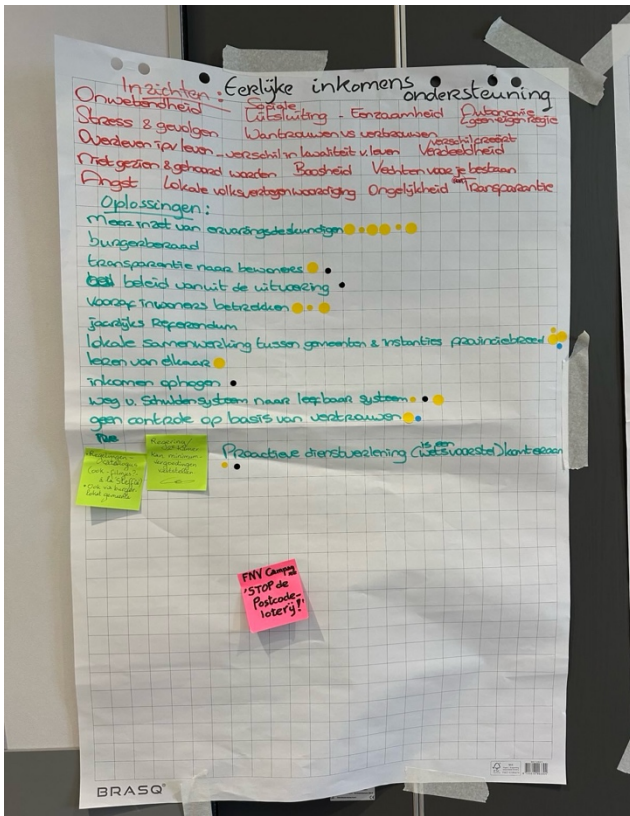
In het midden staat een tekening van "Werken vanuit vertrouwen – hart van gemeenschappen".

Kernwoorden:

- Vertrouwen: gemeenschappelijke taal, afspiegeling samenleving
- Verbinden: leren, diversiteit, zachte waarden
- Suggestie: structureel lokaal burgerberaad

3. Sheet: 4 – Eerlijke inkomensondersteuning

Inzichten (in rood, bovenaan):

- Onwetendheid, stress, uitsluiting, schaamte, armoede, transparantie ontbreekt, etc.

Oplossingen:

- Meer inzet ervaringsdeskundigen
- Burgerbeeraad
- Transparantie naar bewoners
- Mensen betrekken bij uitvoering
- Vooraf vertrouwen tonen
- Jaarlijks referendum
- Lokale samenwerking
- Geen controle op basis van wantrouwen
- Proactieve dienstverlening
- Preventieve inzet
- Basisinkomen

Ook diverse post-its met aanvullende suggesties zoals:

- “STOP de Postcode loterij” (FNV)
- Regels zijn ontoegankelijk

4. Sheet: 5.png – Geld maakt ongelijk

Stellingen & inzichten:

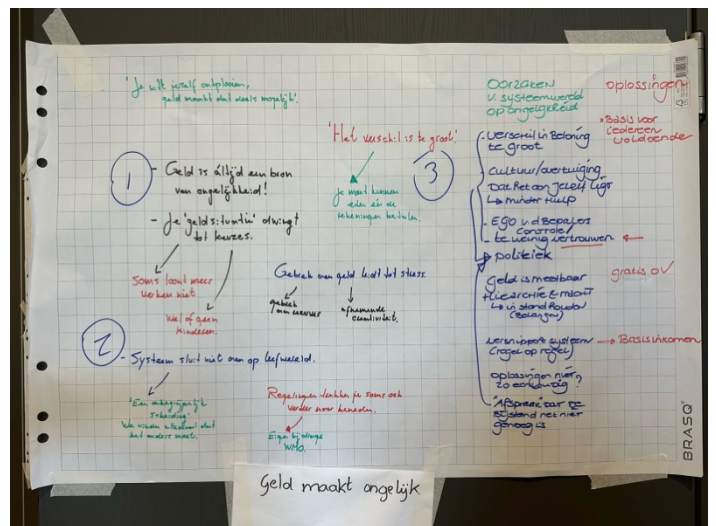
1. Geld is bron van ongelijkheid, dwingt tot keuzes
2. Het systeem sluit niet aan op de leefwereld
3. Het verschil is te groot

Oorzaken van ongelijkheid:

- Verschil in beloning
- Cultuur van “eigen schuld”
- Ego van beleidsmakers
- Gebrek aan vertrouwen
- Politiek systeem
- Financiële stress

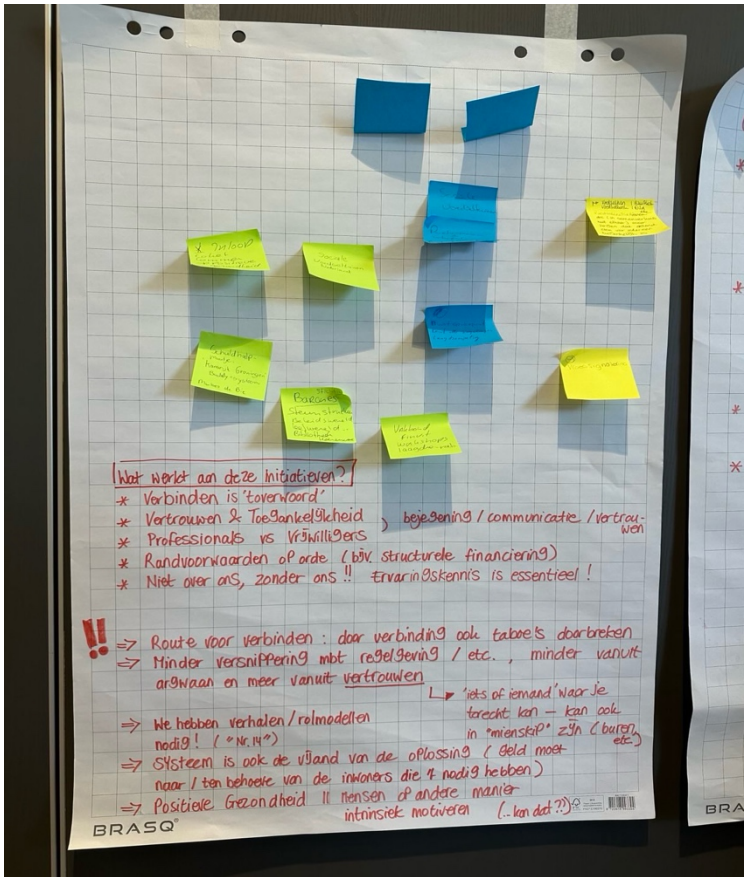
Oplossingen:

- Basis voor iedereen voldoende
- Gratis OV
- Basisinkomen
- Herinrichten regels & systemen

5. Sheet: 6.png – Wat werkt aan deze initiatieven?

Wat werkt:

- Verbinding is sleutelwoord
- Vertrouwen & toegankelijkheid
- Professionals én vrijwilligers
- Ervaringskennis
- Structurele financiering
- "Niet over ons, zonder ons"

Suggesties:

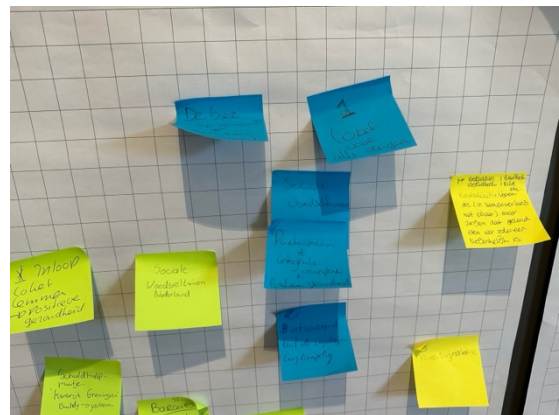
- Verhalen en rolmodellen delen
- Minder versnippering
- Positieve Gezondheid
- Vertrouwen in bewoners
- Aandacht voor zachte waarden

6. Sheet: 7.png – Post-its detail

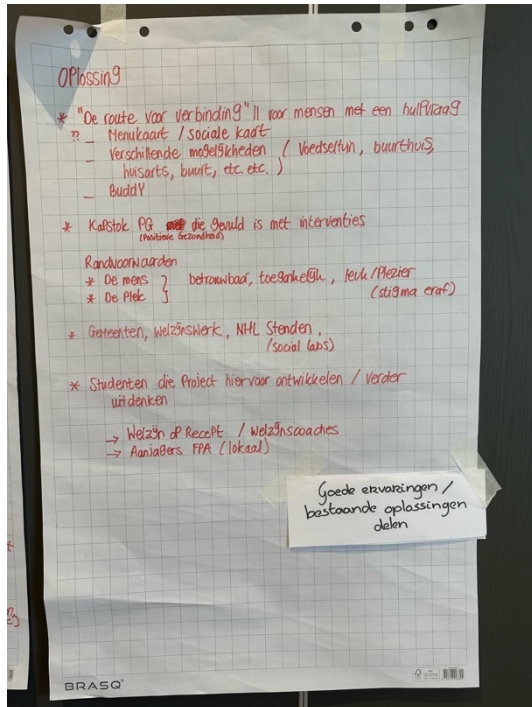
(uitgezoomd deel van sheet 6)

Voorbeelden van initiatieven en acties, o.a.:

- "De boel op orde"
- "Sociaal Voedselteam"
- "Vroegsignalering"
- "Peelpraatgroep"
- "Inloop Collectief Groningen"
- "Voedseltuinen Nederland"

7. Sheet: 8.png – Oplossingen: sociale kaart en verbinding

Hoofdooplossing:

- Route voor verbinding voor mensen met hulpvraag:
 - Menukaart / sociale kaart (bijv. huisarts, buurthuis)
 - Buddy

Aanvullend:

- Kapstok Positieve Gezondheid
- Randvoorwaarden: mens & plek
- Betrokken partijen: gemeenten, welzijnswerk, NHL/ Stenden
- Studenten werken mee via projecten
- Welzijn op recept / welzijnscoaches / FPA-aanjagers

8. Sheet: PNG-afbeelding.png – Formulieren & Toegankelijkheid

Aanbevelingen voor begrijpelijke formulieren:

- Filmpje maken: hoe werkt het formulier?
- Heldere uitleg wat je nodig hebt
- Kort en duidelijke taal
- Geen moeilijke woorden
- Meerdere manieren van invullen (papier, digitaal)
- Altijd hulp aanbieden
- Geen overbodige info
- Toon: persoonlijk, vriendelijk

Extra:

- Inloopplein waar mensen proactief geholpen worden
- “Bedankt, we bellen je op!” (voorbeeld van menselijke benadering)

